

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนมของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนมของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยเชิง สหสัมพันธ์ (Correlational research) โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อย ในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ซึ่งมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อย จำนวน 200 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม จำนวน 133 รายซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane' ที่ระดับนัยสำคัญ (α) = 0.05 โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ ร้อยละ 5 และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Closed-ended questions) และปลายเปิด (Open-ended questions) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยและข้อมูลด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ภายในครัวเรือน ภาวะหนี้สิน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านโคนม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ การศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับด้าน โคนม และการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีคำถามจำนวนทั้งหมด 9 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานฟาร์มและการยอมรับมาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อย ตามที่กรมปศุสัตว์เป็นผู้กำหนด ซึ่งแบ่งคำถามออกเป็น 5 ประเด็นหลัก ดังนี้ (1) องค์ประกอบของฟาร์ม ได้แก่ ท่าเลที่ตั้งของฟาร์ม ลักษณะของฟาร์ม ลักษณะของโรงเรือน (2) การจัดการฟาร์ม ได้แก่ การจัดการโรงเรือน การจัดการด้านบุคลากร คู่มือการจัดการฟาร์มโคนม ระบบการบันทึกข้อมูล การจัดการด้านอาหารสัตว์ (3) การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ ได้แก่ การป้องกันและควบคุมโรค (4) การจัดการสิ่งแวดล้อม (5) การผลิตน้ำนมดิบ การเก็บรักษา และการขนส่ง ได้แก่การผลิตน้ำนมดิบ โดยเลือกตอบในด้านของความรู้ว่าในแต่ละประเด็น เกษตรกรรู้หรือไม่รู้ และด้านการปฏิบัติว่าในแต่ละประเด็น เกษตรกรปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านทัศนคติของเกษตรกรรายย่อยต่อการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนม มีคำถามทั้งหมดจำนวน 15 ประเด็น โดยให้แสดงความคิดเห็นว่าในแต่ละประเด็น เกษตรกรเห็นด้วยเพียงใด

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนมของเกษตรกรรายย่อย ในส่วนปัญหาอุปสรรคในการใช้มาตรฐานฟาร์ม ประกอบด้วย คำถามจำนวน 6 ประเด็น โดยให้เกษตรกรแสดงความคิดเห็นว่าแต่ละประเด็นเป็นปัญหาอุปสรรคการใช้มาตรฐานฟาร์มมากน้อยเพียงใด

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทัศนคติของเกษตรกรและข้อมูลด้านปัญหาอุปสรรคในการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนมของเกษตรกรรายย่อย ใช้มาตรวัด 5 ระดับของ Likert Scale ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง / มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วย / มีปัญหาอุปสรรคมาก	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจหรือไม่มีความคิดเห็น / มีปัญหาอุปสรรคปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย / มีปัญหาอุปสรรคน้อย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง / มีปัญหาอุปสรรคน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

การแปลงคะแนนข้างต้นผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มโดยมีอันตรภาคชั้นเท่ากับ 0.80 จากสูตร

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ในการวิจัยครั้งนี้} & \\ \text{กำหนดค่าสูงสุด} &= 5 \\ \text{กำหนดค่าต่ำสุด} &= 1 \\ \text{จำนวนชั้น} &= 5 \\ \text{แทนค่าสูตรอันตรภาคชั้น} &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นการแปลความหมายระดับทัศนคติและระดับปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรรายย่อยต่อการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนม ใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็น มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์โดยมีค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง / มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.14-4.20	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วย / มีปัญหาอุปสรรคมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40	คะแนน	หมายถึง	ไม่แน่ใจหรือไม่มีความคิดเห็น / มีปัญหาอุปสรรคปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60	คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย / มีปัญหาอุปสรรคน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80	คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง / มีปัญหาอุปสรรคน้อยที่สุด

ในส่วนของคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนมของเกษตรกรรายย่อยเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended questions) โดยให้เกษตรกรแสดงความคิดเห็น

2.2 การทดสอบแบบสอบถาม

2.2.1 การทดสอบความถูกต้อง (Validity)

โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของ เนื้อหา (Content validity) และทำการแก้ไขให้ สมบูรณ์

2.2.2 การทดสอบหาความเชื่อถือได้ (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขตามคำแนะนำของ คณะกรรมการที่ปรึกษา ไปทดสอบสัมภาษณ์กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยใน อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน จำนวน 20 ราย จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ในตอนต้นที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลด้านทัศนคติของเกษตรกรรายย่อยต่อการยอมรับมาตรฐานฟาร์มโคนม และตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการยอมรับมาตรฐาน ฟาร์มโคนมของเกษตรกรรายย่อย มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหา ค่า Reliability Coefficient ตามวิธีของ Cronbach (Cronbach Alpha Coefficient) โดยใช้ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ปรากฏว่าแบบสัมภาษณ์ในแต่ละตอนมีค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟ่า (Cronbach's alpha) ดังนี้

ตอนที่ 3 ได้ค่า alpha = .857

ตอนที่ 4 ได้ค่า alpha = .804

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

เก็บข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนมรายย่อย ใน อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงาน เอกสารและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ งานวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple regression analysis) โดยวิเคราะห์แบบปกติ (Enter Method) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved